

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
факультет іноземних мов
кафедра німецької філології

Затверджено
На засіданні кафедри німецької філології
факультету іноземних мов
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 12 від 23 червня 2023 р.)

В.о. завідувача кафедри

 - доц. Петрашук Н.С.

Силабус
навчальної дисципліни:

МІГРАЦІЙНА НІМЕЦЬКОМОВНА ЛІТЕРАТУРА

Освітній рівень магістр

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури (переклад
включно), перша – німецька

Освітньо-професійна програма Німецька та англійська мови і
літератури (переклад включно)

Львів – 2023

Силабус курсу «Міграційна німецькомовна література»

2022/2023 навчального року

Назва курсу	Міграційна німецькомовна література
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра німецької філології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я, по батькові	Назаркевич Христина Ярославівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри німецької філології Львівського національного університет імені І. Франка
Місце роботи	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра німецької філології
Електронна адреса	Khrystyna.Nazarkevych@lnu.edu.ua
Сторінка викладача	http://lingua.lnu.edu.ua/employee/nazarkevych-hrystyna-yaroslavivna

КОНСУЛЬТАЦІЇ

Час	Щоп'ятниці, 18.00-20.00
Місце	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра німецької філології (м. Львів, вул. Університетська, 1, каб. 427)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

<p>Сторінка курсу</p>	<p>http://lingua.lnu.edu.ua/employee/nazarkevych-hrystyna-yaroslavivna</p>
<p>Коротка анотація курсу</p>	<p>Дисципліна «Міграційна німецькомовна література» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 035.05Н для освітньої програми «магістр», яка викладається в 2-ому семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).</p> <p>Цей курс є суто літературним, де читання оригінальних творів чи фрагментів творів має відкрити студентам багатство полікультурного світу німецькомовних країн у XXI столітті, а разом роз'яснити історичне та соціальне підґрунтя виникнення таких літературних творів.</p>
<p>Мета та завдання курсу</p>	<p>Метою вивчення вибіркової дисципліни «Міграційна німецькомовна література» є ознайомлення студентів з пластом літератури, характерним для мультикультурної німецькомовної літератури останньої третини ХХ – першої чверті ХХІ століття.</p> <p>Завданнями курсу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ознайомити студентів з історичними, соціальними та культурними передумовами появи в німецькомовному просторі літературних творів, написаних мігрантами або, згодом, письменниками з міграційним підґрунтям • показати розмаїття тем, які хвилюють міграційних письменників, і на прикладі рецепції їхніх творів (літературні премії, критика тощо) засвідчити їхнє значення в загальній літературній та культурній картині німецькомовної літератури • продемонструвати динаміку розвитку цієї літератури: від психотерапевтичного ефекту до якнайширшого суспільного резонансу.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Топоси культур і спогадів. Упорядник: Х. Дяків. Львів: ВНТЛ-Класика, 2008. 311 с. 2. Arnold Heinz Ludwig (Hrsg.). Literatur und Migration. München, 2006. 3. Migrantenliteratur. Arbeitstexte für den Unterricht. Hrsg. von Peter Müller u. Jasmin Cicek. Stuttgart: Philipp Reclam jun. , 2007. 187 S. 4. Nazarkewytsch Ch. Immigrantenliteratur im deutschsprachigen Raum. <i>Топоси культур і спогадів</i>. Упорядник: Х. Дяків. Львів: ВНТЛ-Класика, 2008. С. 274-286.

	<p>5. Schami R. Damals dort und heute hier. Freiburg i. Br.: Verlag Herder, 1998. 221 S.</p> <p>6. Weinrich H. Um eine deutsche Literatur von außen bittend. <i>Merkur</i>. Zeitschrift für europäisches Denken. Jahrgang 37. München, 1983. S. 911-920.</p> <p><i>Літературні твори:</i></p> <p>7. Khider A. Ohrfeige. München: Carl Hanser Verlag, 2016. 224 S.</p> <p>8. Maljartschuk T. Gleich geht die Geschichte weiter, wir atmen nur aus. Köln: Kiepenheuer & Witsch, 2022. 176 S.</p> <p>9. Stanišić S. Herkunft. München: Luchterhand, 2019. 363 S.</p> <p>10. Veteranyi A. Warum das Kind in der Polenta kocht. München: Penguin Verlag, 2019. S. 11-191.</p> <p><i>Интернет-ресурси</i></p> <p>11. https://heimatkunde.boell.de/dossier-migrationsliteratur-eine-neue-deutsche-literatur</p> <p>12. http://www.bosch-stiftung.de/de/projekt/adelbert-von-chamisso-preis-der-robert-bosch-stiftung</p> <p>13. https://www.swr.de/swr2/literatur/preis-der-leipziger-buchmesse-geht-an-dincer-guecyeter-100.html</p>
Тривалість курсу	Один семестр (3)
Обсяг курсу	<p>Загальна кількість годин – 90.</p> <p>32 годин аудиторних занять. З них 16 години лекцій, 16 годин практичних занять та 58 годин самостійної роботи.</p>
Очікувані результати навчання	<p>Загальні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК3). • Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК4). • Здатність працювати в команді та автономно (ЗК5). • Здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК6). • Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК7). <p>Фахові компетентності:</p>

- Здатність осмислювати мистецтво слова як систему систем, розуміти еволюційних шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства **(ФК2)**
- Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів **(ФК4)**
- Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань **(ФК6)**.
- Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату **(ФК8)**.
- Здатність застосовувати літературознавчу методологію, розглядати актуальні літературні тексти в літературно-історичному контексті, розуміти специфіку літературної комунікації у культурологічному та історичному полі, усвідомлювати зв'язок літератури з іншими дискурсами і формами знання **(ФК10)**

Програмні результати навчання:

- Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі **(ПРН3)**
- Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування **(ПРН4)**
- Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці **(ПРН7)**.
- Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства **(ПРН8)**
- Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних **(ПРН11)**.

	<ul style="list-style-type: none"> • Дотримуватися правил академічної доброчесності (ПРН12). • Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються (ПРН13) <p>Після завершення цього курсу студент повинен :</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • причини й історію появи міграційної літератури в німецькомовному літературному контексті; • твори найважливіших лауреатів літературної премії імені Адальберта Шаміссо; • рецепцію творів авторів з міграційним бекграундом у німецькомовному світі; • основні теми, принесені в німецькомовну літературу авторами-мігрантами. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розпізнавати різні культурні нашарування в міграційних текстах; • проводити постколоніальний аналіз тексту; • визначати новизну літературних прийомів для німецькомовної літератури.
Ключові слова	еміграція, пам'ять, двомовність, ідентичність
Формат курсу	Очний, в умовах воєнного стану – дистанційний в особистому zoom-кабінеті викладача
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль	Залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують добрих знань з німецької мови як основної, знання з пройденого курсу національної літератури, курсу літературної комунікації.
Форми організації навчання	Лекції, самостійна робота, консультації, дискусії та спільне обговорення текстів, знайомство з перекладами авторів, перегляд записів розмов з авторами курсу.
Методи навчання	Компаративний метод, аналітичний метод.
Необхідне обладнання	ноутбук

ОЦІНЮВАННЯ

<p>Розподіл балів, які отримують студенти</p>	<p>Аудиторна робота – 30 балів</p> <p>Індивідуальне завдання (реферат) – 30 балів</p> <p>Модульні письмові роботи – 40 балів (2x20)</p> <p>Залік оформляється шляхом сумування одержаних студентом балів за усі види навчальної діяльності.</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p>				
<p>Критерії оцінювання</p>	<p>Оцінювання аудиторної роботи (0 – 30 бали) студентів враховує включеність у заняття, участь в обговореннях та дискусіях, орієнтування в матеріалі .</p> <p>Оцінювання індивідуального завдання (реферат) студентів (0-30 балів) враховує якість опрацювання обраної теми, суб'єктивний підхід до розгляду творчості міграційного автора чи авторки, ілюстрування прикладами з творів.</p> <p>Оцінювання письмових модульних робіт (0-20 балів x 2) враховує рівень поточного засвоєння знань та вміння аналізувати отримані інформації.</p>				
<p>Політика виставлення балів</p>	<p>Крім перерахованих вище видів навчальної діяльності при підсумковому оцінюванні враховується присутність на заняттях, запізнення, активність студента під час практичного заняття. Неприйнятним є плагіат та несвоєчасне виконання поставленого завдання.</p>				
<p>Шкала оцінювання: національна та ECTS</p>		<p>Кількість балів</p>	<p>Оцінка ECTS</p>	<p>Визначення</p>	<p>Залік</p>
		100 - 90	A	Відмінно	Зараховано
		89 - 81	B	Дуже добре	Зараховано
		80 - 71	C	Добре	Зараховано
		70 - 61	D	Задовільно	Зараховано
		60 - 51	E	Достатньо	Зараховано
		21 - 50	FX	Недостатньо	Не зараховано (з можливістю повторного складання)
		0 - 20	F	Незадовільно	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

<p>Студентам на замітку</p>	<p>Академічна доброчесність. Індивідуальні завдання студентів мають бути оригінальними аналізами творчості обраного міграційного автора, використання вікіпедійної статті про автора розцінюватиметься як плагіат.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Всі студенти повинні відвідувати усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для здачі індивідуального заняття.</p> <p>Література. Література, яка надається викладачем, використовується студентами виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Також вітається використання студентами іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

СХЕМА КУРСУ

2021/2022 н. р., семестр 2

Тиждень /Дата	Тема, план, тези	Форма діяльності	Література	Завдання, год.	Термін виконання
	Змістовий модуль 1. Міграція в сучасних суспільствах. Міграція і мова. Мова і література мігрантів				
1	Тема 1. Роль емігрантів у культурному житті німецькомовних країн.	лекція	Основна: 2; 3; 6 Інтернет-ресурси: 11	Тема 1. (5 год.) лауреати премії імені Адальберта Шаміссо	У перші два тижні
2	Роль емігрантів у культурному житті німецькомовних країн. Статистична крива у різні історичні періоди. Німецьке законодавство у справах іноземців, актуальна ситуація.	практичне заняття		Wie die Gastarbeiter Deutschland zum Einwanderungsland machten	останній тиждень лютого
3	Тема 2. Премія імені Адальберта фон Шаміссо та її лауреати. Історія заснування і суспільний резонанс	лекція	Основна: 6 Інтернет-ресурси: 11; 12	Тема 2. (3 год.) Самостійне опрацювання теми: Заслуга Гаральда Вайнріха у промоції літератури, написаної іноземцями	у перший тиждень березня
4	Довгий шлях до визнання. Заслуга Гаральда Вайнріха у промоції літератури, написаної іноземцями	практичне заняття		Робота з текстами на сайті фундації імені Роберта Боша	
5	Тема 3. Терапія літературою.	лекція	Основна: 1; 3; 4 Додаткова: 5;	Тема 3. (3 год.)	у першій половині курсу

			Інтернет-ресурс: 12	Самостійне опрацювання тем: Warum das Kind in der Polenta kocht.	
6	Екзистенційна непевність і дезорієнтація як наслідок втрати батьківщини. Аглая Ветерані.	практичне заняття	Основна: 10	Робота з текстом. Дискусія	березень
Змістовий модуль 2. Найяскравіші представники німецькомовної міграційної літератури					
7	Тема 4. Література емігрантів з балканських країн.	лекція	Основна: 3. Додаткова: 13.	Тема 4. (3 год.) Самостійне опрацювання тем: Представники літератури колишніх жителів Югославії.	наприкінці другого місяця семестру
8	Саша Станішіч як яскравий представник югославської міграційної літератури	практичне заняття	Основна: 9		
9	Тема 5. Останній лауреат премії Шаміссо Аббас Хідер та його роман «Ляпас».	лекція	Основна: 7. Інтернет-ресурси: 12	Тема 6 (4 год.) робота над рефератом	квітень
10	Весь світ – у літературі	практичне заняття		Презентації рефератів	

11	Тема 6. Німецькомовна література слов'ян, зокрема українців. Творчість Каті Петровської.	лекція	Основна література: 8 Інтернет-ресурси: 11	Тема 6 (3 год.) Самостійне опрацювання теми: німецькі письменниці з українським бекграундом: Гапоненко, Малярчук, Петровська	
12	Творчість Каті Петровської. Роман «Мабуть, Естер».	практичне заняття		Робота з текстами оригіналів та перекладів творів Петровської	
Змістовий модуль 3. Питання ідентичності – чужі в своїх «Я»?					
13	Тема 7. Основні мотиви міграційної літератури.	лекція	Основна: 3; 4; 5 Додаткова: 12	Тема 7. (3 год.) Самостійне опрацювання теми: Опрацювання поетичних текстів	наприкінці курсу
14	Презентація обраних тестів. За бажання – з перекладом	практичне заняття			
15	Тема 8. Тема зміненої ідентичності в міграційній літературі.	лекція	Основна: 1; 4.	Тема 8 (3 год.) Самостійне опрацювання теми: . Підготовка тез до завершальної дискусії про	наприкінці семестру

				«третій простір», «гібридну» ідентичність. Пошук літературного матеріалу до проблематики ідентичності.	
16	Підсумкова дискусія.	практичне заняття		Можливість виступити з рефератом до тематики курсу	останнє залікове заняття